

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium cisterciense - Cod. Günterstal 5

[Günterstal], [14. Jahrh.]

Hymnar

[urn:nbn:de:bsz:31-143581](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-143581)

nocte unperuū n̄ ta
cebit. **Q**ui remunt
sciamū dñi ne tace
atis et nedeas silen
tū ei. donec stabili
at et donec ponat
terrim laudem inter
terra. **¶ totū aduen**

Quē tra n̄ erop
pōntus. **Q**ui
luna. **B**eata mat.
Beata celi. **L**aus
honor. **ad. iii.**

Qonditor alme
siderū. etna lux
credentiū xp̄e redēp
tor oīū erandi p̄es
supplicū. **Q**ui con
dolens hominib; mor
tis subiectis lagibus

fēs homo restituis
uitam in tuo sangui
ne. **V**ergente m̄m
di uehpe uti sponsus
de thalamo egressus
honestissima uirgi
nis matris clausu
la. **Q**ui forti poten
tie genui flectat om
niū celestū terrestri
um nec n̄ et inferna
um. **T**e de p̄am̄ agre
uenture uider sc̄i cō
serua nos intēp̄e q̄
dñi sumus ad uene.

Laus honor uirtus
gl̄a deo patri et filio
sc̄o simul paraclyto
in sempiterna sc̄la am̄.
In natūit. dñi usq;

In natūit. dñi usq;

Ad epiph. p̄r festa

Stende qui **sc̄o.**

regis isrl̄ sup̄ chru
bui q̄ sedes appare ef
frem coram exita
potentiā tuā et ue

ni. **V**eni redemptor

gentiu ostende par

ti uirginis muret

omne sc̄m talis de

cor paruis d̄m. **N**ō

exurrit semine s̄

multico spiramine

uerbum d̄i f̄s ē caro

fructus q̄ uentris flo

ruit. **A**uius tume

fat uirginis claustr̄

puoris p̄manet uer

illa uirtutū m̄cāt

uerfatur in templo

ds. Dimisio. Proce
dit ethalamo suo
puoris aua regia
gemine ḡigas sub
stantie alacris ut
currat uia. **E**gres
sus et̄ apatre regres
sus et̄ apatre excur
sus usq̄ ad inferis
recurrus ad sedem
di. **E**qualis et̄mo

patri carnis troph̄o

tingere in firma nr̄i

corpis uirtute fir

mas p̄en. **P**rese

pe iam fulget tuū

uimen q̄ nor̄ sp̄i

rat nouū qd̄ nulla

noȳ interpolet fide

q̄ uigi luceat. **G**ia

ē dñe gl'a unigeni
to una cū sōo spū
in sempiterna scīa
a m̄. **A d'complet. a**

Natiuit. dñi usq;
epiph. p̄t festa soz.

Enixa ē puer
pa que gabri
el p̄dixerat que ma
tris alio gestiens.
clausus roixs fense
rat. **R**eno tacere
ptulit p̄sepe n̄ ab
horruit paruox; lac
te pastus est. p̄que
nec ales esurit.

Gaudet chorus ce
lestiui et angli ca
nunt deo palam q;
fite pastorib; pastor

creator dñi. **M**emē
to salutis auctor qd̄
nr̄i quondā corpis
exlibata uirgine
nascendo formam
sumpseris. **S**ta t̄
dñe qui natus es
de uirgine cū pane
et sōo spū in sempit̄
na scīa a m̄. **Jd. dieb;**

Allotus ad. iij.
Fortis cardine
ad usq; t̄re unitem
xp̄m canam' princi
pem natū maria uir
gine. **B**eatus aucto
sc̄i seruale corpus in
duit ut carne carnē
liberans ne p̄deret q̄s
condidit. **C**aste pa

tentis uiscera celestis i
 trat gra uenter puella
 uiscera uanulat secreta
 que n̄ nouerat. **D**o
 mus pudici pectoris
 templum repente
 fit dei. **u**itacum in
 tacta nesciens uirū
 uerto concepit filium

Gia t̄ dñe. **In**uitoy

Stephani festo. 9.

Spiritu marty **steph.**
 ris cantem nouum
 canticū qd dulce sit
 psallentib; opem fe
 rat credentib;. **P**sal
 lamus hoc discipuli
 laudem dicamus
 martyris qui primū
 post redemptorem.

xpi secutus ē crucem.

Sic enī papim pba
 tus in laude dī uer
 illa morte rapuit.
 ut p̄ferret omib;.

Duisio. **O** p̄ferenda
 glā obata uictoria
 ut meruiss; stephanū
 ut sequeretur dñm.

Ip̄e martyr egregi
 amore xpi p̄dicans
 scō repletus spū uul
 tū gerens anglicum.

Ille leuatis oculis in
 dit patrem cū filio
 monstrans in celis
 uiuere quē plebs
 querebat p̄dere. **I**u
 dei magis seruiunt.
 faris comprehensis ma

nib; circabant ut ce
ciderent sacrati xpi
malitē. **I**lle paratus
uertice gaudens su
scepit lapides rogās
p̄ eis dñm gaudens
tradidit sp̄m. **G**la

M̄t̄ dñe. **I**n oib; sol
mysteriū tempni

ecclie ym̄nū **r**atib;
xpo referri' **sc̄e marie.**
quē genuit puerya
uerbum patris in fi
lio. **S**ola miseru fe
mina electa es in sc̄o
et meruisti dñm sc̄o
portare in utero. **P**a
tes antiqui tempis p̄
dixerant qd̄ factum
ē q̄a uirgo conceper

et pareret emanuel.
Mysteriū hoc mag
nū est marie qd̄ cō
cellum ē ut dñm per
quē om̄ia ex se uide
ret poere. **D**um. **U**e
re gr̄a plena es et
gl̄osa p̄manes q̄a ex
te nob̄ natus ē x̄p̄s p̄
quē sc̄a sūt om̄ia.

Pastores q̄ audierūt
gl̄am dō cantauerūt
concurrerunt in beth
leem nati uiderē do
m̄nū. **S**ic magi
ab ortu solis p̄ stelle i
dicū portantes ty
pum gentiū p̄mit of
ferunt munera. **R**o
genus ḡ p̄li dī ma

te et uirginē ut ip
sa nobis impetret pa
cem et indulgentiā.

Gloria dñe. **ad. iiii.**

Quoniam gloria
luce conuiscas
stirpis dauidice regi
a plures sublimis
residens uirgo ma
tria supra celi genas
etheris omis. **T**u cum
uirgineo mater ho
nore angloy dño per
toris aula sacris in
scribis casta parasti.
natus hic ds est cor
pe xpi. **Q**ue cunct'
uenerans orbis ado
rat cui nunc rite ge
niti flact' omne aq

te penit' subueni
ente abiectis tenetis
gaudia lucis. **H**oc
langere pater lumi
nis omis nati ppro
ptu flamine sco q
teu nitida iuuat in
ethra regnans ac mo
derans sca scia cunc
ta am. **ad complet.**

Aue maris stella.

Agnes ve **agneta**
Ate uirgi **virg.**
nis natalis e quo
spu celo refudit debi
tum pio sacrata san
guine. **M**atura mar
tyrio fuit matura n
dum nuptis uita
bat inuis fides ce

debat et fessus senex.
Metu parentes ter
riti claustrum pudor
ris auerant soluit fo
res custodie fides tene
ri nescia. **P**roditre q̄s
nuptiū putet sic le
ta uultu ducit. no
uas uero ferens opes
dotata censu sangui
nis. **D**iuisio **A**ras
nefandi numinis.
a dolere tectis cogitur.
respondet hact tales
faces sumpsere xpi
uirgines. **H**ic ignis
extinguit fidem hęc
flamma iumen eri
pit. hic hic ferite ut
p̄ filio. cruore restin

guā foos. **P**er cur
sa qm̄ pompam tu
lit nam ueste se to
tam regens curam
pudoris p̄struit ne
quis relectam cerne
ret. **I**n morte uiue
bat pudor uultum
q̄; terebat manu ter
ra genu fletu pett
lapsu uerecundo ca
dens. **G**rat̄ an̄e. **A**ga
Hagarthe **ix** **uirg.**
sacre uirginis.
diem festum colum?
in quo deuicto tyra
do palmā sumit
martyriū. **Q**uinti
anus tyrannū con
sularis fuitte audi

ens famā uirginis
fremere cepit in ui
dus. **U**trioꝝ affec
tib; mentē uerabat
mudam, ut deo di
catam uirginē ra
bido ore pmeret.

Statum assint mi
nistr et qui uellēt
pandere religionē
sāssimā qm̄ tenet
ab infantia. **D**uistio.

Sisti iubet irēm
suis tribunali; et
eam sic alloquit̄ ut
dus ceruicē flecteret.

Sed dum nil ualet
in sania in māma toꝝ
quet uirginē et res
tas acutissimas ig

ni succensas adhi
bet. **Q**ui medendis
artib; sēs ad ē apls
q̄ uerbo curat uul
nera qm̄ tyrannus
influerat. **D**e hinc
ad sepulcrū ueniens
uiruenis splendidis
simi. mentē scām p̄
dicat patrioꝝ; salu
tem plurimā. **G**ra
t̄ dñe. **I**n uirg; festo. 9.

Amore xpi no **iohis.**
Auus et filius
tonitru archana to
hannes dī fatu re
uelauit sacro. **Q**ap
ris solebat p̄scto; pa
tris senectam pasce
re turbante dū na

rat salo immobilis
fide stetit. **H**amū
p̄fundo miserat
p̄scatus ē uerbum
dei tactant undis
tetta uitam leua
tut ouī. **P**iscis bo
nus pia ē fides m̄
di sup̄natans sa
lum sub nra xp̄i
pectore s̄o locata spi
ritu. **D**un̄sio. **I**n
principio erat uer
bum et uerbum e
rat apud d̄m et deus
erat uerbu h̄c erat
in principio apud
d̄m. **O**mnia p̄p̄m
fca sunt et sine xp̄o
fem̄ est nichil. s; ip̄
laude

se sonat et laureat
sp̄i scriptis coronet
suis. **C**ommune
multis passio erit
q̄ delictum lauans
h̄c morte p̄rat mar
tyrū. q̄ fecit esse mar
tyres. **U**ndus tam
ab impiis calente o
luro dicit̄ terfisse nū
di puluere stensse
tuctoz emui. **G**ra^{fu}
tibi. t̄ d̄n̄e. **ep̄ip̄ta usq̄**
Illuminans **ad oct. d̄m.**
Altissimus mi **ym̄.**
cantu astroz globos
par nra lumen ue
ritas ihu faue p̄ran
tib; **S**eu mystrolop
tismate fluenta tor

damus retro conuersa
quondam tercio pre
sentis sacraris die.

Sicut stella partum
uirginis celo miracas
signaueris et hac
adnotatum die p̄ sepe
magos duxeris. **U**el
ydruis plenis aque
unui sapore in fide
reli haustit minist
consecrus qd̄ ipse n̄
implenerat. **D**uistio.

Aquas colorari in
dens inebriare flu
mina mutata elem̄
menta stupent tran
sire in usus alteros.

Sic quinq; milib;
turis dū quinq; pa

nes diuidis edentū
subdentib; in ore cre
scoebat cib; **M**ultipli
cabat̄ magis dispen
dito panis suo qis hec
uidens mirabitur
uiges meatus fon
tū. **I**nt̄ manus
frangentū panis
rigatur p̄ filius in
tacta que n̄ frogerāt
fragmenta sub re
puit uiri. **G**l̄a t̄.

Intende **ad** Noctur
q; regis. **V**eni nos.
calemptor. **N**on
erurru. **A**lmus tu.

Gl̄a t̄ dñe. **I**n xl. ad
iij. usq; ad passionē
dñi p̄ t̄. festa scōz.

Audi benignè con-
ditoy nras pces
cui flent; in hoc sacro
iunio fufas quadr
agenario. **S**critta
toy alme cordiu in
firma tu fcas uirtum
ad te reuerfis ex hinc
remiffionis grē. **Q**ul
tum quidem peccati
mus f; parce confiten
tib; ad laudem tu
nois confer medelā
languidis. **S**ic cor
pus extra contenti do
na pabimentā te
tinet ut mens sobri
a ab omni late cri
minū. **P**ra beata tri
nitas concede fim

pler unitas ut fruc
tuosa fuit tuus iun
noy; munerā am.
Summi ad Con
langtoy pletoy.
Spmu spes una mū
di patri. pces intende
paupum ad pedes
tuos flentū. **N**ra
nos confitentia cul
pis accusat grauib;
qm̄ emundes suppl
camus ab omnib;
piacuis. **S**trenu
is q̄s tribuet in dul
ge q̄a mitis es si cor
de rogam' pro certe
debes expulso. **E**t
go accepta myſtici
q̄o facraſti iunū

um **S**ponsus digne
 pascaua captam sa
 cramenta. **S**um
 ma nobis ixe confe
 rat in deitate trini
 tas in qua gl'ia gl'at
 unius p' cuncta sc'la d's
Quam. **A**p'ostolice
 rur d'ni usq;
 fidelis int' in pasca. p' r
 omis arbor una **f**esta
 nobilis nulla sil' **f**lor
 ua talem p'fert fron
 de flore germine di
 dulce uignu' dulces
 dauos dulce pondus
 sustines. **F**lecte ra
 mos arbor alta tenfa
 tara uiscera et rigor
 tentescat ule que de

dit natiuitas ut
 sup'ra membra re
 gis miti tendas str
 pite. **S**ola digna
 tu fusti ferre secl
 p'eu atq; portu' p'p
 rare nauta mun
 do naufrago que
 sacer cruoz p'unt
 et fufus agni cor
 pe. **G**la et honor
 deo usq; quo altis
 simo una patri fi
 lioz; in clito para
 clyto cui laus est
 et potestas p' etna
 sc'la am. **A**p'ostolice
Uerilla d'ni. us
 regis q; in ra
 p'deunt sui **m**is.

get crucis myste
riū quo carne car
nis conditor su
spensus ē patibu
lo. **Q**uo vulnera
tus insup mucro
ne dire lancee ut
nos lauaret crimi
ne manant unda
sanguinis. **A**rbor
deorū fulgida or
nata regis purp
ra electa digno si
pre tam scā men
bra tangere. **B**ea
ta cui brachis se
di pependit xpi
statera scā corpis
pdam q̄ tulit tar
tari. **O** cruce aue

spes unica oredemp
tor glā auge pris ius
ticiam reiq̄ dona
ueniā. **N**e summa
ds trinitas collaudet
omīs h̄c q̄s perucis
mysteriū saluas regi
psciā aū. **In rānis**
Magnū salū **pal.**
tis gaudiū le
tetur omne scīm ih̄c
redemptor gentiū sa
nauit orbem langu
dum. **S**er ante pa
sehe ferias aduenit
mlechmia tibi pre
post tridni resuscita
tut iaxar. **N**ardi ma
ria pestici sumpsi li
bram mor optima.

mirre beatus dñi pe
 des rigando. lacri
 mis. **P**ost ieru
 gaus asine ihe sup
 nis arborer pullo
 sedebat in citram per
 gebat ierosolumam.
O qm stupenda pie
 tas mira di clemen
 tia fessor aselli fieri
 dignatur auctor se
 culi. **O** lum ppia p
 seus p dicit almo
 spu exulta dicens fi
 ua syon satis et uibi
 la. **R**ec ecce tuus hy
 malis noli timere
 ueniet pullo iugal
 psidens t benignus
 paciens. **Diuisio.**

Ramos iucentes sup
 ferat palma rectos
 tenera turba prest
 obuiam regi pen
 ni plurima. **C**etus
 sequens et prius
 so r; plenus spu ex
 ulta dicens filia cla
 mabat in altissimis
 ossanna dauid filio.
Quidam solutis
 strophis uiam te
 gebat uestib; plures
 q; flore candido iter
 parabant dno. **A**d
 cui omis ciuitas d
 mora ingressu tre
 munt hebreia ples
 aurea laudes ferebat
 debitas. **N**os g tan

to iudici curramus
onīs obuiam pal
mas gerentes glam
mentē canamus so
briā **H**onor decus
imperii sit trinita

Litū uice patri nato
parachyto pūfimi
ta scēla am. *apassioē dō.*

Hymnū *us impas*
dicamī *sch. p̄t*
Dño laudes *dnica i ra*
do cū canico cī nos *ms*
crucis patibulo suo
redemit sanguine.

Die de curso adue
spum quo xp̄e mor
ti traditur ad cenam
uenit impius qui
erat xp̄i pditor. **J**he

futura nuntiat ~~ce~~
~~nantiat~~ cenantib;
discipulis unius et
discumbentib; ipse
me traditurus es.

Iudas mercator
pellimus osculo pe
tit dñm ille ut agn
innocens n̄ nega ui
de osculi. **D**uisio.

Senariorū nume
ro xp̄e iudeis tradit
ad cenā uenit impi
innocens et in nor
tus quē iudas tradit
impius. **P**reles pi
latus p̄clamat nul
lam culpam inuenio
ab utris aqua mani
bus xp̄m iudeis tra

didit. **H**allaces iudei
 impij latrone petiit
 uiuere xpm accusat
 grauitate crucifigat
 reus e. **E**t barrabas
 dimittit qui reus
 mortis fuerat uita
 mundi suspenditur
 p que relungunt mor
 tu. **G**loria t dñe. **Ad. iij.**
Tam surgit **aramus**
 hora tertia **palmas**
 qua xpc ascen **us; i pasca**
 dit cruce nil in soles
 mens cogitet in cen
 det affectu p̄is. **Q**ui
 corde xpm suscipit i
 notum sensu gert
 uoris q; p̄stat sedulis
 sem mereri spm. **H**ec

hora que fine dedit.
 diu ueterno crimi
 ni mortisq; regnu
 diluit culpamq; ab
 etio sustulit. **H**unc
 tam beata tempa r
 cepere gram fide reple
 uit ueritas totu poi
 ven ecclias. **C**ello tri
 umphi uertice ma
 tri loquebat sue en
 filius mat tuus ap̄le
 en mater tua. **P**re
 tenta nupte federa
 alto docens mystero
 ne uirginis partus
 sacer matris pudore
 ledere. **Q**ui fidem
 celestib; uix dedit mi
 raculis nec credidit

plebs impia qui cre
ditur saluus erit.

Nos ~~credidit~~ credim^{us}
nati dñi partumq;
uirginis sacre pœa
qui mundi tult ad
derrã solens patris.

Gloria t. dñe. **De aplis**

Eterna xp̄i et

munera **mirib;**

et mirim uictorias lan

des ferentes debitas le

tis tamani mentib;.

Eccliaz principes

belli triumphales du

ces celestis aule mi

lites et ueta mundi

lumina. **T**errore

uicto sc̄i penite; sp̄e

sp̄retis corpus mor

ris sacre compendio

luce beatam possi

dent. **D**uisio **T**ra

ditur igni marti

res et bestiaz dentib;

armata seuit ungu

lis tortoris insani

manus **N**udata

pendent uiscera san

guis sacratus fun

dit s; pmanet imo

uiles uite pennis

grã. **O**ccidit sc̄oz fi

des in uicta sp̄s cre

dentiu p̄sc̄a xp̄i cari

tas mundi trium

phat principem. **I**n

hys paterna glã in

hys uoluntas sp̄s er

ultat in hys filius

celi repletur gau
dio. **T**e nunc re
demptor q̄s ut mar
tyr. consortio iun
gal. p̄antes serui
los in sempiterna sc̄a

Dam. **In nat. viii.**
Deus tuor. **miris.**
militū sois et coro
na **miris** p̄mūm
laudes canentes in
martyris absolue
neru criminis. **H**ic
testis ore p̄tulit qd̄
cordis archa credidit
xp̄m sequendo repe
rit. effusione san
guinis. **H**ic nem
pe mundi gaudia
et blandimenta

noria caduca rite
deputant p̄uenit ad
celestia. **T**empit ty
ranni uincula di
ras catenas uerte
ra et uoce clara nun
tiat d̄m creasse oīa.
Diuisio. **P**enas cu
curret fortit et sustu
lit iure iure p̄te effun
dens sanguinē cr̄na
dona possidet. **E** rhe
furoz uelanie iustit
p̄mi m̄m iustit
q; terris obrui quē
regna celi continens.
Hinc nos p̄antes
supplices te poscim̄
p̄ssim̄ re in hoc t̄tū
p̄lo martyris dimit

re noram seruulis.
Ut ptem hui' mi
neris hereditentus
congrui ierem' impy
tū iuncti poloz attri
is. **G**rat' dñe. **I**n **N**at'
hu' corona celsi **viii**
oz et ueritas sub **of**
unior qui confiten
ti seruulo reddis per
enne p'mū. **O** asu
plicanti ceru op're
tu hui' optimi re
missionē criminū
rupendo nexu crimi
nis. tunculi. **A**nni
recurso tempe dies
reliert lumine q
ses hie de corpe polu
migravit p'potens.

hie uersus n' can
tat' infest. **R**emigu' z
Hec uana ire gan' pet.
dia et intulenta p
dia polluta cuncta
deputant' puenit
ad celestia. deputas
omans tenet celestia.
Duulio **T**e xpe rer
pissime hie confi
tendo iugiter calca
uit iostem fomter
stipbum ac satelli
tem. **U**irtuti actu
et fide confessionis
ordme ietuna me
bz. deferēs dapes su
pernas **s**optinet.
Plus currit in cer
tamine confessor

iste sustinens qm
martyr ictu suste
rens mucrone fun
dens sanguine.

Proinde te pusti
me pcamur omis
supplices ut hui' ai
mi gra nobis re
mittas debita. **G**ra

tibi dne. **ym' vgi**
thu corona virgi
num que marec
illa concepit que so
la virgo pariturt
hec uota clemens ac
cipere. **Q**ui pascis in
tertilia septus chore
is uirginu' sponsus
decorus gra sponsis
q; reddens p'mia.

Quocumq; p'gris
uirginis secunt atq;
laudib; post hec ca
nentes cursitant ym
nos q; dulces p'sonant.
Te deprecamur largi
us nris ad auge me
tib; nescire profus
omnia corruptionis
uulnera. **G**ra t.